

Svar på remiss - Agenda 2030-delegationens betänkande SOU 2019:13

Delegationen för cirkulär ekonomi (Delegationen) tackar för erbjudandet att lämna synpunkter på betänkandet.

Delegationen stödjer den generella ansatsen att förutsättningarna för genomförandet av Agenda 2030 behöver stärkas, liksom att arbetet med hållbar utveckling – miljömässig, ekonomisk och social – blir huvudfokus fram till och även efter år 2030. Detta behöver tas i beaktande när det gäller det politiska budskapet och i utformningen av insatserna för att stödja och stimulera Sveriges genomförande av Agenda 2030.

Sedan beslutet om Agenda 2030 fattades år 2015 har insikten om att det behövs en global omställning från en linjär till en cirkulär ekonomi ökat och regeringen har inrättat en Delegation för cirkulär ekonomi. Hållbar konsumtion och produktion (mål 12) utgör ett av de 17 hållbarhetsmålen och dess betydelse kan inte överskattas. Delegationen vill komplettera med ett perspektiv på hållbar konsumtion och produktion som utvecklats ytterligare sedan befintliga texter skrevs. Det handlar om att redan i utformningen av nya produkter, produktionssystem och affärsmodeller se till att resurseffektivitet och det cirkulära perspektivet kan tillgodoses. Det handlar också om mängden produkter som sätts på marknaden. Fokus på insamling, sortering och återvinning är oerhört viktigt, men i återvinnings- och avfallsledet är det för sent att anlägga ett cirkulärt perspektiv. I dessa led handlar det om effektiv hantering snarare än att bygga in cirkularitet från start (dvs. design för cirkularitet). Att gå från en linjär till en cirkulär ekonomi är ett fundament för att skapa hållbar utveckling med hållbar konsumtion och produktion som en betydande drivkraft.

Delegationen anser att flera av förslagen i betänkandet är tillämpbara på den omställning från en linjär till en cirkulär ekonomi som Sverige har påbörjat och vill särskilt lyfta möjligheterna att styra genom förordningsändring, utveckling av den offentliga upphandlingen samt utveckling av forskning och utbildning på universitet och högskolor.

1. Förordningsändring

Delegationen stödjer föreslagen lydelse för ändring i Myndighetsförordningen men anser att betydelsen av en omställning från en linjär till en cirkulär ekonomi behöver förtydligas. Delegationen föreslår därför följande lydelse:

Myndigheten ska verka för en miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbar utveckling som integrerar Sveriges omställning från en linjär till en cirkulär ekonomi.

2. Hållbar upphandling

I betänkandet föreslås att en utredning tillsätts inom Regeringskansliet för att ta fram en särskild förordning om hållbarhetskrav vid statliga myndigheters offentliga upphandling. Delegationen anser att dessa hållbarhetskrav måste innehålla ansvar för att upphandlingen följer principer för omställningen från en linjär till en cirkulär ekonomi.

3. Kapitel 8 Behovet av kunskap, forskning och innovation

Delegationen stödjer de förslag som läggs fram i kapitel 8 men anser att de behöver kompletteras så att även omställningen från en linjär till en cirkulär ekonomi ingår i medelsutlysningar, bland annat från statliga finansärer som verkar via utlysningar. Det är nödvändigt att skapa lokala och nationella testbäddar för att testa och demonstrera ny teknik, nya arbetssätt och affärsmodeller som steg mot uppskalning av design för cirkularitet. Delegationen vill också se en förändring av högskolelagens krav att främja hållbar utveckling i undervisningen så att även cirkulär ekonomi inkluderas.

Sammantaget anser Delegationen för cirkulär ekonomi att genomförandet av Agenda 2030 och Sveriges omställning från en linjär till en cirkulär ekonomi är ömsesidigt förstärkande och beroende av att alla samhällsaktörer och intressenter samverkar.

Delegationen för cirkulär ekonomi

Åsa Domeij Caroline Ankarcrona Catrin Gustavsson Klas Gustafsson
Lina Bergström Monica Bellgran Weine Wiqvist Jonas Carlehed

För Delegationen för cirkulär ekonomi

Åsa Domeij, Ordförande

Stockholm den 28 juni 2019